

Justin
Stetlika

Angeljček

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

Uredil in izdal

Anton Kržiš.

IV. tečaj.

V Ljubljani.

Tiskala Katoliška Tiskarna.

1896.

33382 Ilc

Ilc

33382

KAZALO.

Pesmice.		Stran
	Stran	
Lep vzgled	11	Z dela 105
Modri Slavo	15	Veseli kosci 119
Angelj mirú	20	Na paši 119
Muca — kuharica	25	Slovenka 119
Moj kužek	28	V naravi 120
Pred šotorom	31	Mucke tri imamo 124
Dobro jutro	35	Dar 127
Mladi dedek	40	Ali iti smem? 132
Kakó zná Anica brati?	44	Jurček — zidar 136
Markec naš ima voziček	45	Bodi volja tvoja 137
Misel	46	Punica 140
Lahko noč	51	Opomin 151
Prve cvetice	53	Hude sanje 151
Za god	57	Zvon na poti 152
Pesmi z napevom:		Ptič in popotnik 157
1. Pravi dom	62	Molitev 159
2. Hišica očetova	78	Mačka in ptica. (Basen.) 169
3. Angeljček varih	94	V kletki 173
4. Golobček	111	Vabilo svetemu Nikolaju 186
5. Ptica in deček	127	Huda izkušnja 187
6. Hoja za Jezusom	143	
7. Lastovki v slovo	158	Povesti, popisi, pripovedke itd.
8. Veselja dom	175	Bolni otročiček 1
9. Detetu Jezusu	191	Pastirci 5, 20, 41
Kakor ljubi angeljci	67	Potičice 8
Pred zibelko	77	Očetov korobač in materina kuhalnica 11, 29
Kres	84	Svečnica 17
Uspavanka	84	Pust 26
Zadovoljni kmetič	88	Moja mati 33
Mirko in maček	95	Babici za god 35
V postelji	100	Četrta zapoved 39
Koncem šolskega leta v slovo	100	
Ave Marija!	104	

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtecu.)

Štev. 1.

Ljubljana, dné 1. januvarija 1896.

IV. tečaj.

Bolni otročiček.

Dahko je vam, junaki moji, lahko. Obrazek vam se rdeči, ustnice krožijo se na smeh, noge so vam poskočne in hiša vam je pretesna, dasi je zunaj snega do kolen. Zdravi ste, kaj ne, zato je pa tudi tako z vami. Drugače je, če je otrok bolan, tedaj pač mine smeh in dobra volja.

Kopačeva Manica bila vam je tudi dobro, veselo dekletce. V šolo še ni hodila in kaj bi tudi ž njo v šoli? Njo bi bilo jedva videti iz šolske klopi in do kljuka na šolskih vratih tudi še menda ne bi mogla doseči, tako majhna je bila Manica. Nu, saj pa zato tudi mati niso stopinje naredili, da ne bi bilo Manice pri njih. Kakor je bila majhna, je vendar mnogokrat kako stvarico materi donesla iz sobe, z dvorišča ali iz vrta, da se niso morali mati povsod sami truditi. Ob večerih pa, ko je zabrenčal materin kolovrat, tedaj je sela Manica poleg matere in poslušala jih pazljivo. Zdaj so ji kaj pripovedovali, zdaj kaj zapeli, zdaj zopet učili kakovo molitevco. Pri Kopačevih so se pač držali lepe

navade, da naj se otrok že doma nauči vse najpotrebnejše, da ne pride v šolo, kakor da bi bil iz devete dežele, in kot da bi ne imel niti očeta, niti matere!

Taka je bila Manica.

Nastopila je zima s svojimi večeri in ledeno obleko. Ni se šalila. Okna niso kar nič zgubila svojega zimskega okraska — ledenih cvetlic in od slamnatih streh so visele dolge ledene sveče. Ta zima je stisnila tudi malo Manico. Bilo ji je vroče, pa zopet zima, morala je ostati v postelji. Oj, to ji je bilo težko, ves božji dan ne ganiti se iz postelje, ko je preje vsakega jutra ob materinem klicu: »Vstani, Manica, jutro je« — skočila iz postelje in se oblekla. Manica je bila bolna.

Hudo je bilo Manici, da je obolela in ravno tedaj, ko je čakalo toliko posla. Pred Božičem je bilo. Oče so ji prinesli ravno pred par dnevi več pol papirja s pastirci in Manica bi morala vse te pastirčke obrezati in učvrstiti, morala bi napraviti papirnatih verižic, zlatiti jabolka, orehe in lešnike, a Manica je bila bolna. Glavica ji je bila vroča, vroča in hud kašelj jo je dušil. Vsa materina zdravila niso nič pomagala. Božič se je bližal, a Manici je bilo vedno huje.

Mater je začelo skrbeti. Saj so vendar pazili na Manico, kolikor so najbolj mogli, a vendar je bilo revidi tako težko.

»Kaj ne, mamica, do Božiča bodem čisto zdrava?« vprašala je Manica večkrat mater.

»Seveda bodeš, dete moje« — odgovorili so mati in pogladili z roko Maničino vročo glavico. Kdo bi to vedel?

Ker Manica ni mogla, prirejevali so mati pastirce in druge stvari za jaslice. Morali so vselej mizo pri-makniti postelji, kjer je ležala mala bolnica, da je ona vse dobro videla. Gledala je ure in ure one podobice in marsikaj mater bolj na tiho poprašala. Mati so ji pripovedovali o rojstvu Jezusovem in o drugih svetih dogodkih. Podobico malega Jezuščka so morali mati večkrat pokazati Manici. Gledala ga je dolgo, smehljala mu se in ga pritisnila na svoje ustnice.

»Kaj ne, da Jezušček ljubi dobre otročiče?«

»Seveda, Manica.«

»Jaz bom tudi vedno dober otročiček«, dejala je Manica in pogledala mater. Hud kašelj se je je lotil in ni mogla dalje govoriti.

Sveti večer je prišel, a Manica je bila še vedno v postelji. Mati so v kotu pričvrstili desko, pokrili jo z zelenim mahom, postavili v sredi hlevček z malim Jezuščkom, a okrog nje porazvrstili pastirčke. Strop so okrasili s papirnatimi verižicami, z zlatimi orehi in jabolki, a ob steni namestili nekoliko sveč. Ko se je oglasil večerni zvon, zbrala se je družina v hiši, sveče ob steni so se nažgale in začula se je skupna molitev. Oče so pokropili vsak kotic z blagoslovljeno vodo. Sveta resnoba zrcalila se je vsakomu na obrazu, a molitev se je glasila slovesno. Tudi Manica na posteljici je molila. Glasno z drugimi moliti ni mogla, oviral jo je kašelj, šepetala je le tiho: O Jezušček moj, o Jezušček moj! Več ni mogla. Bilo ji je tistega večera tako hudo. Dihala je težko, a glava ji je hotela razpočiti.

Gledala je na ono stran, kjer so bile jaslice. Svečice so tako lepo razsvetljevale prostorček in Manica je razpoznala skoraj vsako podobico. Ej, saj jih ni malo gledala, ko so jih mati prirejali ob njeni posteljici. Rada bi videla, rada, da bi jih ona izrezavala, nù, pa je tudi tako dobro, mati so še lepše vse uredili. Mati znajo, mati. Glej ona zlata jabolka ob stropu, kako se bliščé, ko bi pač taka rodila stara jablana v domačem vrtu! Nù, mati niti angelja niso pozabili. Na nitki visi prav gori nad štalico in večkrat se zamaje. Gotovo je kje blizu tudi Maničin angeljček, kateremu se ona tolikokrat priporočuje.

Vendar kaj je to? Kaj so tudi zvezdice zunaj na temnem nočnem nebu zapazile Maničine jaslice? Manici se zdi, da se one približavajo jaslicam, da bi si jih tudi one rade ogledale. Ej, ej, kakove so te zvezdice? To niso zvezdice — zvezdice nimajo zlatih krilic, oj ne, ne . . . to so angeljci. Prav angeljci so, saj je tak tudi oni angeljček naš gori nad štalico. Pa koliko jih je! Jeden, dva . . . šest . . . deset . . . dvajset, Manica ne umé dalje šteti, pa kdo bi jih tudi preštel? In vedno bližje prihajajo. Angeljčki, le bližje pridite, bodete videli naše jaslice!

Vendar tudi jaslice v kotu postajajo vedno večje. Manica kar ne more ostati več v posteljci in kako bi tudi ostala. Nič več je ne boli, zdrava je. Vstane in odhiti k jaslicam. O jej, ali je tamkaj lepo! Mali Jezušček v jaslicah se ji milo smehlja, pastirčki jo veselo pozdravljajo, rekoč: »No, Manica, kaj si tudi ti prišla, prav da si prišla. Saj je tukaj pri Jezuščku tako lepo. Ali še kdo pride?«

»O jej, saj sem na angeljčke skoraj pozabila«, vsklikne Manica in odhiti k oknu. »Ejej, tu je kaj videti. Od okna pa do nebes stojé zlate stopnjice, a po njih stopajo angeljci. Iz zvonika glasé se zvonovi, a sliši se mila, nebeška godba in petje . . . Ti znajo peti! Le hitro, hitro doli angeljci, saj je pri jaslicah tako lepo!«

In res angeljci prihajajo v trumah k jaslicam. Polni se hiša, ali kaj hiša? To ni več hiša, v kateri je Manica stanovala, to je velika cerkev, koliko luček gori pač v njej! Oj, kako je Manica srečna!

Nù, najedenkrat se Manica razžalosti, spomni se svojega očeta in materé. Ogleda se na okrog in glej, tam prihajata tudi onadva, vesela, zadovoljna. Mati so jo že zapazili. Odhiti jim nasproti. Jej, to je veselje!

Vse je veselo, vse se približuje k malemu Jezuščku, kateri se vsakemu tako milo smehlja. Angeljske pesmice se zopet oglasé:

»K jaslicam tem tudi mi pokleknimo,
Tebe, o Dete nebeško, molimo!«

In vsi poklekujejo pred jaslice in odgovarjajo:

»O Jezušček naš, o Jezušček naš!«

In Manica poje tudi, srečna Manica!

* * *

»Hvala Bogu, da si se zopet prebudilo, dete moje«, spregovorili so mati dva dni kasneje ob Maničini postelji, ko je Manica zopet oči odprla. — »V hudi vročici si bila.«

»Kje so angeljčki, mama?«

»V nebesih!« —

»Meni je bilo tako lepo z njimi. Tako so prepevali malemu Jezuščku. Jaz sem se že vse pesemce naučila. Pa saj ste bili tudi vi zraven.«

»To se ti je sanjalo, drago dete. Ti si bolna, hudo bolna. Le prosi Boga, da ozdraviš.«

In ozdravela je Kopačeva Manica. Bolezen se ji je še dolgo poznala, vendar okrevala je naposled povsem. Odrasla je. Dobra in pobožna deklica je in, če takova ostane, prišla bode kdaj gotovo tje, kjer je Jezušček in angeljci, kakor je sanjala v svoji boleznii.

Janko Barle.

Pastirci.

I.

Jesen je bila, katero gotovo težko pričakujete vsako leto! Kako pa tudi ne! Saj uprav jesen je tisti čas, ki polaga pod vaše zobke toliko sočnih hrušek, okusnih jabolk in drugega sadja v obilici. To veselo tekate pod vrtnim drevjem, ki težko drži sladko breme! Napolnite si žepe z okroglimi jabolki, potem pa hajdi na travnik, prekucavat se čez glavo.

Prijetnih jesenskih dnij sta se veselila tudi Andrejčkova Tilka in njen mlajši bratec Nandek.

Nandek, deček star okoli šestih let, rdečih okroglih lic, kodrasto - kostanjevih las, uprav gleda z bistrimi očmi na bogato obloženo jablano sredi vrta. Premotivši drevo od tal do vrha, skoči k njemu, skuša splezati kvišku, a ni se dalo. Toda ne obupa. Urno steče pod skedenjski kap, kjer je ležal kup dolgih prekelj. Jedno zgrabi, zasučé jo veselo v zraku in skokoma je zopet pri jablani. Sedaj pa le po jabolkih! Najlepša izbira, malo pobožka in skoro jih naklati toliko, kolikor jih je držalo njegovo pokrivalo.

Ko ves zamišljen pobira prijetno dišeče sadje, zasliši za seboj karajoči glas:

»Nandek, le molči! Bom že materi povedala! Ne veš, da se ne sme sadje trgati, če stariši ne dovolijo, še manj pa klatiti?«

»Kaj si ti, Tilka? Pa vedno me grajaš. Nič ti ni povšeči, kar jaz storim«, reče jezno Nandek obrnivši se proti sestrici.

»Zakaj pa ne ubogaš starišev?«

»Mati so mi dovolili nekaj jih utrgati na tistih vejah, ki jih s tal dosežem. Da sem pa klatil, povem že materi in obljubim jim odslej natanko spolnovati njihove zapovedi.«

Tilka je bila žalostna, ker je bratca razjezila s svojim prenaaglim očitanjem. — Skoraj z jokajočim glasom mu pravi:

»Saj te imam rada! Odpusti mi! Mislila sem, da nisi imel dovoljenja.«

S temi besedami se je dal bratec potolažiti. Sedel je na tla, položil mej koleni pokrivalo in odbral iz njega najlepših jabolk svoji sestrici. Velel ji je tudi, naj se vsede zraven njega. Takoj ga uboga; bila sta si zopet dobra.

»Tilka, česa se boste pa letos učili, ko se prične šola? Brati menda že znate vi, ki ste tako veliki? Saj še jaz vem, da je tam v abecedniku črka *u*, kjer je naslikana ura, tam pa *a*, kjer je angeljček«, ogласi se Nandek slastno prigrizevaje debelo jabolko.

»Učili se bomo pisati, računati in risati, posebno pa krščanski nauk, zlasti tisti, ki se pripravljamo za prvo sv. obhajilo. Mati so obljubili, da mi bodo kupili za takrat novo, belo krilo. Teta mi bodo pa prinesli s trga lep venček za na glavo«, odgovori mu Tilka.

»Ali bom smel tudi jaz s teboj iti po Jezusa, če mi bodo oče kupili novo obleko?«

»Ti si še premlad. Ko odrasteš, boš že lahko šel k sv. obhajilu, če preje lepo opraviš sv. izpoved. Kdor pa se ne izpové čisto in Jezusa prejme, ta se zelo pregreši in Jezus se hudo nanj razjezi. Tako so nam pravili g. katehet.«

»Praviš, da bi se Jezus jezil? Zakaj se pa tam ne na tisti podobi, ki visi v kotu za mizo, da si ga privezujejo oni grdi možje k stebri? Če pogledaš vanj, pa se ti skoraj smeje, kakor jaz tebi včasih. — Le počakaj. Tilka! O Božiču napravim jaslice in tedaj ti pokažem, kako se Jezušček smeje.«

»Veš, Nandek, pri tistem stebru se Jezus ne jezi, zato da bi nas odrešil. Radi našega odrešenja se je dal trpinčiti Judom. A pozneje je Jude tudi zelo kaznoval: potikati se morajo po vsem svetu.«

Sedaj pa je hotel Nandek nakrat vedeti, če je Peckônov Jurij tudi Jud, tisti berač namreč, ki prosjači daleč na okoli po vaseh. Sestrica ga lepo pouči, da berač Jurij ni Jud, ker je bil rojen v sosednji vasi, kjer še ni Judov.

Ker ni Nandek Tilke več izpraševal o Judih, oddaljila se je nekoliko od njega proti koncu vrta. Pogledati je hotela, če gredó mati s polja. Ko se ozre po polju, zagleda nekoga, ki je prihajal po poljski stezi proti nji. Ker ni mogla natanko spoznati, kdo bi bil, reče Nandku:

»Poglej no, Nandek, tje le na desno stran! Ali ne gre po stezi, ki drži proti našemu vrtu, Martinkov Metodek?«

»Metodek je, Metodek!« odgovori Nandek pristopivši k sestrici. »Sedaj se mi pa nekaj sveti. — Kaj ne, Tilka, da napraviva o Božiču jaslice?«

»Toda, kje bova dobila pastircev?«

»Ali ne bo šel Metodek to jesen v Ljubljano v šolo? Vidiš o Božiču pa gotovo domu pride na počitnice in tedaj bi nama lahko prinesel pastircev.«

»Saj res! Bova pa vprašala Metodka, če jih nam hoče prinesiti. Poglej, kako hiti! Menda je naju zagledal.«

In res je bil Metodek v nekaterih trenutkih pri naših dveh znancih in vsi trije so dogovorili potrebno gledé pastircev. Metodek je obljubil nekaj krajcarjev si pritrpati in o Božiču prijateljema pastircev prinesiti. Rekel pa jima je, da mu morata škodo povrniti na počitnicah. To sta mu seveda rada obljubila in razen tega ga še zagotovila, da mu bosta dala odhajajočemu v Ljubljano celo vrečico tistih sladkih hrušek, ki rastó blizu domačega skednja. Sklenili so tudi, da ničesar ne povedó o tem starišem.

Po tej pogodbi je odšel Metodek domov, Tilka pa reče bratcu:

»Nandek, še nekaj časa imava, predno mati pridejo s polja. Pa pojdiva malo molit pod vas k znamenju, tje veš, kjer naša mati vselej nekoliko pomolijo, kedarkoli gredó mimo!«

»Pa pojdiva! Bom pa za Metodka molil nekaj očenašev, da mi gotovo prinese pastircev. Za teto izmolim tudi jeden očenaš. Saj ti je znano, da so mi podarili ono nedeljo konja, ki drži glavó tako lepo po koncu; samo repa nima, ker mu ga je odbil s svojim mečem Opaldarjev Tonček.«

Nato vstaneta oba. Sestrica prime bratca za roko, in urno odideta z vrta k znamenju. Prišedši do name-ravanega mesta, sname Tilka Nandku pokrivalo raz glavo in je položi na tla. Potem poklekneti oba sklenivši svoje ročice k molitvi.

Lahka sapa je zavela, igraje se s kodri nedolžnega Nandka. A ni se zmenil zá-njo. Molil je zbrano, kakor malo-kedaj preje. Le pastirci so ga nekoliko motili. Ko je namreč izmolil prvi očenaš, videl je sv. tri Kralje v lepih oblačilih in s kronami na glavi; ko je molil drugi očenaš, dozdevalo se mu je, da vidi sv. družino, okoli nje pa je nekaj pastircev in njihovih čred; pri tretjem očenašu mu je že vse polno pastircev migljalo pred očmi, tako da je pozabil moliti tisti očenaš za teto, kakor je sam pozneje strahoma pravil sestrici.

Solnce se je skrivalo za visokimi gorami. S poslednjimi žarki je poljubovalo rdeče obličje Nandkovo in nekoliko bledejšo Tilkino. Kdor je videl otroka v tem trenutku, zdelo se mu je, da tu molita res dva pastirca Boga — ne novorojenega, pač pa za nas ljudi križanega.

(Dalje prih.)

Potičice.

Naj menite, čegav je ta obrazek, ki ga imate nasli-kanega pred seboj. »Jaz že ne vem, jaz tudi ne«; pravite po vrsti. Nazadnje se odreže jeden: »Naj bo, čegar hoče. Pravi debevček je to!« Glejte, ta zadnji jo je pa zadel. Debevček je ta, res; no majčkeno drugače se piše: Niko Debevec. Ker je pa še majhen, naj bo

Debevček, saj to ne dé toliko. Sedaj ga poznate. Ali jaz vam povem, kje sem ga videl, tako skrivej, da sam še ne misli ne.

Božični prazniki so bili pred durmi. Debevčeva mati so dobro vedeli, kaj bo treba za praznike, zato so pripravili neki večer pred prazniki moke, orehov, medu, cvebov in marsikaj, česar še sam ne vem. Niko je videl to zvečer in dobro se mu je ljubilo medu. Ali mati so postavili vse visoko na polico. Sedaj pa sezi gori, če moreš! Niko je še-le dobro začel hoditi po sobi. Dostikrat ga je še zaneslo, da se je lovil pri klopi, ali pa padel. Torej Niko in polica — ta sta bila daleč drug od drugega. Niko je moral v posteljico, ne da bi se bil posladkal z medom.

Po noči se Niko zbudi, kar ni bila njegova navada. Pogleda. Kaj je to? Luč gori, mati hodijo tiho po sobi, prenašajo neke posode, v peči pa poka, kakor bi prav dobro gorelo.

»Mati, kaj je?« popraša Niko.

»Tiho bodi in spi!« rečejo mati in denejo nekaj belega v črno posodo. Niko je zamižal in rekel: »Že spim!« Toda hitro je zopet odprl oči in trdil, da se je že zopet zbudil. Zopet hoče vedeti, kaj delajo mati.

»Potičice pečem! Miruj, če ne . . .«

Mati še niso zažugali kazni, ko je bil Niko že iz posteljice. V sami srajčici je zlezal za mizo in gledal, kakor gleda na tej podobi. Smejal se je in kazal nekaj zobkov — vseh še ni imel. Gotovo je hotel strašiti potičice, češ: Vidite zob! To vas bom. Ali z gledanjem ni bil zadovoljen Niko. »Jaz bom tudi pekel«, silil je v mater tako dolgo, da so mu dali na ogel mize košček testá. Tega je stiskal in gnetel toliko časa, da so mati naredili vse potice in potičice. Ko so jih vsadili v vročo peč, pritisnili so med mesteje še Nikovo. Nato je šel Niko spat.

Zjutraj je najprej prašal po svoji potičici. Mati mu jo dajo, Niko pa z njo k očetu.

Oče jo pokusijo. A tudi materino ugriznejo, potem pa razsodijo tako, da bodo oče jedli materine, Niko naj pa svoje. To je pogledal Niko! Svoje bo jedel? Samo jedna je, in še ta majhna in tiho je mislil — tudi nič

dobra. Ali oče so bili štanovitni. Ker sam pečeš, napeci zase, zame bodo mati. Če pa nočeš tako, leži rajše in ne motaj se krog matere, kedar bodo pekli. Torej kako bo? Ali boš lepo mirno ležal in bova jedla oba materine potice, ali pa vstaneš in pečeš sam zase?

Niko si je izbral posteljico in materine potice. In prav ima. Kaj bi se otrok vtikal v to, česar ne vé in ne zna!

F. S. Finžgar.

Lep vzgled.

Cesta prazna že postaja,
Lega k zemlji mrak in hlad,
Cesar Franc se še sprehaja,
Častnik mu druguje mlad.

Reven se pogreb približa,
Krsto nesejo možje,
Ni pogrebcev in ni križa,
Še zvonovi vsi molče.

Častniku de milo cesar
»Glej, tu reveža nesó,
Spremiva ga na gomilo.
Ker ž njim drugi ne gredó.

Jaz sem vsem podložnim oče,
I prosjak otrok je moj,
Kdor me spoštovati hoče,
Za sprevedom tem z menoј.«

Kdor pogrebce zdaj zagleda,
Sam v spreved se uvrsti,
Bolj, ko vsakoršna beseda
Ta cesarjev vzgled uči.

In na grobu še pomoli
Cesar Franc za reveža,
Z njim pogrebci vsi okoli
Molijo iz srca dna.

—ra.

Očetov korobač in materina kuhalnica.

Ganeza Tepenčiča stariši so imeli svojo hišo. Tudi nekoliko polja so obdelovali, nekaj svojega, nekaj drugih. Vendar poljski pridelki jim niso toliko nesli, da bi samo ob njih živeli. Imel je oče pol ure od doma svoj kamnolom, kamor je hodil kamen kopat in klesat. Ni bil kamnosek prve vrste, tudi kamnolom njegov ni bil posebno izvrsten, a dela je imel vedno dovolj. Saj ni bilo skoro kamenitih vrat ali oken, da bi jih on ali njegov oče ne bil napravil. Tam na pokopališču pa je kar mrgolelo spomenikov njegove roke.

Kadar je bilo po zimi, tedaj še-le se je moglo do dobrega vedeti in videti, koliko glav šteje kamnosekova

družina. Poleg očeta in matere vidimo pri kolovratu staro teto, pri peči kimajočega deda in za pečjo mrmrajočo babico. Za njenim hrbtom se greje Tončika, na peči sedi Jožek, pri čelesniku robka debeljačo strije Miha. Na drugi strani gleda izpod babičinega kožuha glava Frančkova, v zibeli ziblje najstarejša hči Ana najmlajšega Matevžka. Blažek jaše na tleh lesenega konjiča, Marijca pa pestuje punčico iz cunj. Pri mizi pa piše Žefa svojo nalogo, Janez pa čita iz razdrapanega abecednika.

Pisatelj ne more čitatelja zagotoviti, ali je naštel vse — vendar pa ga zagotavlja, da oče ni imel nad nikomer takega veselja, kakor nad Janezom, ki je poziral pri mizi debele črke tankega abecednika. Vedno ga je popraševal, ali že zna, in sestra Žefa je to bratu skoro zavidala, da se ni zanašala na materino skrb in ljubezen. Ko se Janez ujunači, da mu gre dotični odstavek že gladko, čita na glas po ukazu očetovem. Ko pa izreče besede »mica ni muca«, tedaj mora prenehati, zakaj vsi otroci se začno smejati na glas. Oče je vedel, da tudi ostra beseda ne izdá, dokler otroci smehu ne iztresejo. Smejali so se vsi, celo teta Mica se je namrdnila, dasi jo je nekako pogrelo pri Janezovem čitanju. Prereševali so dolgo časa navedeni stavek iz abecednika. Mica je krivila Janeza, da je nalašč tako čital, Žefa mu je očitala, da še čitati ne zna, oče pa je izgovoril sina s tem, da je najbrže v abecedniku tiskovna pomota.

Toda vrnimo se k Janezu. Hodil je v šolo. Glave ni imel trde po besedah učiteljevih, le polno muh in mušic je letalo po njegovi glavi. Dostikrat je napravil kako šalo v šoli, dasi so ga učitelj in stariši vselej posvarili, da v šoli ne sme norcev briti. Vkljub dobri glavi pa Janez vendar le ni hitro napredoval v učenju. Vzrok temu je bila daljna pot v šolo, neredno obiskovanje šole in obilica poslov, ki so jih doma nakladali Janezu. Zato se ne smemo čuditi, če je Janezek v desetem letu nosil še vedno abecednik pri sebi.

Dasi je bil Janez ljubljencek starišev, posebno očetov, užival je vendar-le dobro vzgojo in potuhe ni dobival. Zato moramo reči, da je bil Janez priden otrok

pri delu, dasi je napravil svojim starišem marsikako grenko urico sê svojo lahkomišljenostjo.

* * *

Jeseni se je pridno delalo v kamnolomu. Oče si je pripravljaj robo za zimo in opoldne niti ni hodil domov kosit. Janez mu je nosil kosilo v kamnolom. Ob teh potih je imel dostikrat priliko porabiti vsestransko svojo svobodo.

Tam za Mlekužovo ogrado so rastle silno lepe jablane. Tako ljubko so pozdravljala kamnosekovega Janezka rdeče-rmenkasta jabolka, da se je vselej pomudil pri njih in jih ogledaval. Skoro je vedel naposled že za vsako jabelko, ki je viselo na jablani. Želja se ga je polotila, da bi katero odtrgal in nesel v poželjiva ustica. Toda takoj mu je namignil notranji glas angelja varuha: »Ne kradi!« — Janezek je stopal dalje.

Drugič in spet drugič se ustavi pri jablanah ter zre krog sebe, ali ga kdo vidi? Nekaj zašumi za ogrado — Janezek se zboji in odide.

Šumelo je spet za ogrado — Janezek se je šumenja privadil.

Veter šumlja po listju, ki pada raz jablano, mislil si je. Zleze na ogrado — oh, toliko jabolk leži po tleh.

Vzemi pa jej — pravi mu nekaj in že stegne roko Toda prestraši se. Kamen pod njim staklja na tla. Spomnil se je rajske Eve, ki je tako segala po prepovedanem sadu. Hitro skoči raz ogrado.

Ozrè se in na tleh vidi poleno.

»Oh, saj so jih že drugi klatili«, izdihne — prime za poleno in vrže je na jablano. Vse je zadrhtelo v njem, ob jednom pa se usuje kopica zrelih jabolk na tla. Zamíži, pobira, nameče si jih za srajco in hajdi urno domov.

Tekel je, kar so ga nesle noge. Zdelo se mu je, da vse vpije krog njega: tat, tat! Še tičev se je bal, srfetajočih pred njim iz grmovja.

Ko stopi na dvorišče, stopi najprvo v hlev in prešteva rudeča jabolka. Da bi jih okusil, ni mu prišlo na misel. Kmalu pa je njegov sklep gotov. Varno odprè

vrata, ozre se in pohiti po stopnicah v svisli. Tam napravi v slami globoko kotljo in va-njo zagrebe jabolka.

Ko vse to izvrši, vrne se v hišo, kakor bi se nič ne bilo zgodilo.

* * *

Janez je bil odslej ves drugačen. Zamišljen je hodil okrog in nič več se mu ni ljubilo tako smejati se in trgati se, kakor drugikrat. Le pri jabolkih je imel svoje misli. Celo materi se je čudno dozdevalo, da je Janez postal tako resen in moder in tudi očetu ni odšla ta sprememba.

V Janezu pa je do cela zmagal glas slabe vesti. Ni mu bilo dovolj jedenkrat polotiti se tujega blaga. Priložnost naredi grešnika. Kolikorkrat je odslej stopal vračaje se mimo Mlakuževe ograde, metal je polena in okleške na jablane. Ko pa tu ni bilo več jabolk, hodil je tudi na druge vrtove.

Otroci so zvedavi in tudi kamnosekov Jožek je bil v polni meri. Rad je pogledal za svojim bratom Janezom, češ, da bo tudi on tako vedel in delal, kadar bode večji. Ni čuda, da je Jožek ovohal brata, da hodi dostikrat v svisli, in ko mu je nekoč brat naravnost ukazal, da ne sme za njim v svisli, tedaj se je Jožka že celo polotila radovednost. Janez je šel v šolo, Jožek pa po stopnicah v svisli. Valil se je po slami in valil — toda vedno bolj se mu je udiralo in ko se vrne do trama, raz kateri je skočil v svisli — ni ga mogel več doseči

Zdaj se oglasi njegov močni glas in kričal je, da je letelo skozi ušesa. Seveda je čakal precej časa, zakaj svisli so bile precej oddaljene od hiše in tako brž se vendar ni moglo vedeti, kod se glasi človeški glas. Janez je bil vendar-le prvi, ki ga je slišal, prihajajoč iz šole. Sila pa se ustraši, ko zagleda svojega bratca v svislih. Za gotovo je menil, da je šel jest »njegova« jabolka. Toda Janez se hitro ujunači in praša mogočno :

»Kaj pa delaš ti tukaj?«

»Oh, Janez, ven, ven me vzemi!«

»Prav ti je, kaj pa hodiš in stikaš po svislih. Le čakaj, že povem materi.«

Ko pa ne more nič poizvedeti od Jožka, ki je kričal v enomer: »ven, ven!« poda mu roko in ga potegne iz svisel. Ko prideta po stopnicah na tla, odideta v hišo.

Ko stopita na prag, spomni se Jožek, da je pustil klobuk v svislih.

»Moj klobuk, oh, moj klobuk!« začne kričati.

»Nič ne skrbi«, oglasi se za njim Žefa, ki je z Janezom prihajala iz šole, »pojdem jaz po-nj.«

»Kaj ti, da še ti v svislih ostaneš? Pusti, pojdem že jaz po-nj«, odvrne Janez, ki mu ni bilo ljubo, da bi sestra stikala po svislih.

Toda Žefa ga ni poslušala in že je na vrhu stopnic, da se zakadi v slamo.

Klobuk zagleda takoj v slami — toda o joj! Ko Žefa poskoči v svisli, dotaknejo se njena stopala nekaj trdega. Seže po klobuku, seže pa ob jednom tudi pod-se v slamo in glej — polno lepih jabolk zarezji se ji nasproti. »O, o, o, jabolka!« zakliče samega veselja. Nabere jih brž v Jožkov klobuk in hajdi ž njimi v hišo k materi.

(Konec prih.)

Modri Slavo.

lavo si glavó podpira
Baš kot kakšen modriján;
V kaj li je tako zamišljen
Danes skoro že ves dan?

Njega vam v vzgled postavljam,
Deca, kakor on, i vi
Vedno mirno premišljajte
Modre, pametne stvari. —

Kaj sem rekel! Ah, nikari
Ne posnemajte ga, ne,
Ker sem še le zdaj zapazil,
Da lenuha — polža zrè!

Kolikrat na prvi hip se
Človek zmoti, pa kakó!
He, ni vedno tisti moder,
Ki podpira si glavó.

Smiljan Smiljanič.

Kratkočasnica.

V šoli je bilo izpraševanje. Neko deklico vprašajo katehet: »Kaj je razpeto nad tvojo glavo, kadar si zunaj na prostem?« — »Nebo«, glasi se odgovor. — »Če je pa nebo oblačno, kaj pa takrat vidiš nad seboj?« — »Dežnik«, odgovori priprosti otrok.

Uganke in šaljiva vprašanja.

1. Katere rastline lahko spozná tudi slepec?
2. Katera dekla ima železen jeziček?
3. Kdo ima štiri prste in palec, pa na nobenem prstu nohtú?
4. Kaj bi slepec silno rad imel, ti pa ne?
5. Katere bolezni še ni bilo v nobeni deželi?
6. Kam se ti lahko vsedeš, kamor se pa jaz ne morem?

(Odgonetke v prihodnji številki.)

Vabilo k naročbi.

ANGELJČEK

je že dovolj poznan pri naših ljubih otrocih; kaj ne, da ga nam ni treba še posebej predstavljati? Tudi v nastopnem letu bode prinašal veliko lepega berila resnega in veselega, v vezani in nevezani besedi in pa — menda že komaj čakate, da vam povem — mnogo mičnih podobic.

Naročnina za »Angeljčka« je 60 kr. za vse leto. Kdor si naroči 10 izvodov pod jednim zavitkom, dobival bo 1 izvod po vrhu.

Naprodaj so še vsi trije tečaji; I. in II. tečaj v posameznih zvezčkih à 10 kr., v dveh večjih zvezkih pa kart. à 40 kr., lično vezan à 50 kr.; III. tečaj: kart. 50 kr., lično vezan 60 kr. — Uredništvo: sv. Petra cesta št. 76 (župnišče).